

IV. sz. melléklet

Irányelvek
a helyi jelentőségű természetvédelmi terület kezeléséhez.

1.) Tervek jóváhagyása, engedélyezési eljárás

- a.) A helyi jelentőségű természetvédelmi terület (Továbbiakban TT) területét és rendeltetését érintő vagy befolyásoló tervek jóváhagyásához, illetve módosításához hatósági engedélyek kiadásához az első fokú Természetvédelmi Hatóság (továbbiakban Természetvédelmi Hatóság) hozzájárulása szükséges. Az Engedélyező Hatóságnak az engedély kiadásával egyidejűleg a Természetvédelmi Hatóságot tájékoztatnia kell.
- b.) A TT rendeltetését érintő már jóváhagyott rendezési és egyéb terveket továbbá hatósági engedélyeket az illetékes hatóságnak a Természetvédelmi Hatóság bevonásával felül kell vizsgálni, szükség esetén a TT rendeltetésének megfelelő módosításokat el kell végezni.

2.) Földhasználat

- a.) A TT-en művelési ág megváltoztatásához, valamint földnyilvántartási földrészletek alakjának és terjedelmének módosításához a TV.-i Hatóság hozzájárulása szükséges.
- b.) Erdő, rét, legelő művelési ágának megváltoztatásához csak kivételes esetben és csak a TT érdekeinek megfelelően szabad hozzájárulni.

3.) Területfelhasználás, létesítmények elhelyezése

- a.) A TT-en minden területfelhasználás, telek alakítás, létesítmények elhelyezése és használatba vétel engedélyezéséhez a TV.-i Hatóság hozzájárulása szükséges.
- b.) A TT-en elsősorban természetvédelmi kutatási és oktatási rendeltetésű létesítmények helyezhetők el.
- c.) Újabb létesítmények tervezésekor és elhelyezésekor különös gondot kell fordítani azok jellegének tájba illő megválasztására.

4.) A közlekedés szabályozása

- a.) A TT-en a gépjármű forgalom csak a közutakon, illetőleg erre a célra kijelölt egyéb utakon megengedett.
- b.) Gépjárművel parkírozni csak kijelölt helyeken szabad.
- c.) Az a.) pontban foglaltak nem vonatkoznak termelési, kezelési, és hatósági feladatokat ellátó gépjárművekre.
- d.) A természeti értékek bemutatására szolgáló utakat, ösvényeket és pihenő erdőket a természetvédelmi kezelő a terület tulajdonosával (kezelőjével) egyetértésben jelöli ki.
- e.) A látogatók csak a kijelölt utakon, ösvényeken közlekedhetnek.
- f.) A közlekedés szabályozását, korlátozását útmutató táblákon kell ismertetni.

5.) Vizügyi előírások

- a.) A TT-re kiható vízügyi munkák, vízi létesítmények és vízhasználat engedélyezéséhez a TV.-i Hatóság hozzájárulása szükséges.

6.) Rétek, legelők kezelése

- a.) A rétek és legelők művelési águknak megfelelően továbbra is hasznosíthatók.
- b.) A réteket, legelőket feltörni nem szabad, beerdősíteni csak TV.-i érdekből lehet.

7.) Szántók, gyümölcsösök, szőlők hasznosítása

A TT-en levő szántók, gyümölcsösök, szőlők továbbra is művelési águknak megfelelően hasznosíthatók. Az itt végzett növényvédelmi munkák összhangban kell álljanak a TT rendeltetésével.

8.) Erdők kezelése

- a.) A TV.-i területen levő erdők kezelését az erdőgazdasági üzemtervek szabályozzák, melynek készítésekor a TV.-i Hatóság szakhatóságként vesz részt a védelmi érdekek képviselőjének céljából.
- b.) A TT rendeltetését érintő már elkészült, jóváhagyott üzemterveket felül kell vizsgálni és a természetvédelem érdekeinek megfelelően kell végrehajtásuk során eljárni.
- c.) A TT-n levő erdőket az erdőgazdasági üzemtervekben TV.-i rendeltetésre kell besorolni. /1961. évi VII. tv. és a végrehajtásáról szóló 73/1981. (XII. 29.) MT és 27/1981. (XII. 29.) MÉM rendelet alapján/
E rendeltetés változás nem érinti a gazdálkodó eddigi gazdasági célú elsődleges rendeltetésének teljes megváltoztatását.
- d.) A TT-en közjóléti rendeltetésű erdők elsődleges rendeltetése nem változik, az új területek bevonása e kategóriába az üzemtervi tárgyalások során lehetséges.
- e.) A TT-en levő erdők faállományának vágásérettségi korát a fatermesztést szolgáló faállományokénál magasabban kell meghatározni, hogy még felújulást biztosító csíráképes magtermést adjanak.
- f.) Az erdőgazdálkodás során a táj képét és az itt élő növény- és állatvilágot legkevésbé zavaró módszereket eljárásokat kell alkalmazni. A véghasználatra kerülő tölgy, bükk állományokat fokozatos felújító vágással kell felújítani, de meg kell kísérelni egyes fafajok esetében a száraló vágásos üzemmód bevezetését! Egyéb állományok véghasználatára és erdőtelepítés során - figyelembe véve a termőhelyi adottságokat is - megfelelő őshonos fafajokat kell alkalmazni.
- g.) A TT nem őshonos fafajú erdeit folyamatosan meg kell kísérelni őshonos fafajokkal lecserélni.
- h.) A kedvelt kiránduló helyek, valamint rétek, legelők, utak, barlangok környékén a táj adottságait figyelembe véve meg kell hagyni az idős faállományokat.

- i.) Óvni kell a nagyméretű különleges fajú vagy alaku fákat. Ezekre a védett fa kategóriába felsoroltak a meghatározók.
- j.) Az itt nem szabályozott kérdésekben az 1961. évi VII. tv. és végrehajtásáról szóló 73/1981. (XII. 29.) MT 27/1981. (XII. 29.) MÉM valamint az 1984. évi 4. tvr. és végrehajtásáról szóló 8/1982. (III. 15) MT rendelet vonatkozó szabályai a meghatározók.

9.) Vadon élő állatok és növények védelme

- a.) A TT vadon élő állatvilágának - a vadászható vadfajok kivételével - minden faja védett, azokat gyűjteni, elpusztítani, élettevékenységükben zavarni nem szabad.
- b.) A parlagi sas kerecsen és vándorsólyom kigyászólyv, feketególya, valamint uhu fészkelő helyei védelmére legalább 20 h-os teljes védelmet biztosító területet kell kijelölni.
- c.) A b.) pontban meghatározott és egyéb sólyom fajok fészkelő-helyén költési és fióka nevelési időben erdőgazdasági tevékenység (fakitermelés, szállítás, erdősítés) csak a TV.-i Hatóság előzetes hozzájárulásával végezhető.
- d.) A b.) és c.) pontban meghatározott madarak fészkelő helyének számítanak az úgynevezett váltó fészkek is és e területek kijelölését és módosítását a TV.-i Hatóság a terület tulajdonosával (kezelőjével) határozza meg.
- e.) A b.) és c.) pontban foglalt területekre költési és fiókanevelési időben belépni és ott tartózkodni fényképezni, filmezni, megfigyelést végezni a TV.-i kezelő szerv engedélyével szabad.
- f.) A TT vadontermő növényeit (gumótyát, gyöktörzsét, magját stb.) kiszedni elpusztítani nem szabad. E korlátozás a 6.) és 8.) pontban szabályozott engedélyezett tevékenységekre nem vonatkozik.
- g.) A TT-re tájidegen állat és növényfajokat betelepíteni nem szabad. Ez alól felmentést az TV.-i Hatóság adhat.

10.) Vadállomány kezelése

- a.) A TT-en a vadászatra jogosultnak a vadállomány kezelését a TV.-i érdekek figyelembevételével készített vadgazdasági üzemterv szerint kell végezni. Az üzemterv, valamint az éves vadgazdálkodási terv készítésénél a TV.-i Hatóság szakhatóságként vesz részt.
- b.) A TT-en a vadgazdálkodási üzemtervben és éves tervben meghatározott vadlelövést, befogást el kell végezni.
- c.) A TT ritka ragadozó madarai fészkelőhelyeinek védelmére kijelölt területeken a költési és fiókanevelési időszakban III. 1. - VIII. 1. között vadászati tilalom lép életbe.
- d.) A vadkárok megelőzése és mérséklése a TT ökológiai rendszerű vadászati hasznosítása a vadászatra jogosult feladata.

11.) Bányászat

- a.) A bányatelek nélküli kisüzemű kőbányákat a területileg illetékes bányakapitányságnak és bányaművelést engedélyező hatóságoknak a TV.-i Hatóság bevonásával felül kell vizsgálni és gondoskodni kell a TV érdekeinek érvényesítéséről.
- b.) Új bányatelek létesítése a TT-en és határától számított 1 km-es vonzaskörzetben csak a TV.-i Hatóság hozzájárulása esetén lehetséges.
- c.) Gondoskodni kell a már felhagyott bányák a bányatörvény rendelkezéseinek megfelelő rendezéséről.
- d.) A TT-t érintő bármi nemű feltáró vagy kutatási célokat szolgáló fúrás csak a TV.-i Hatóság engedélyével lehetséges.

12.) Földtani értékek védelme

A TT-en található felszíni és felszín alatti földtani értékeket minden károsítástól, átalakítástól védeni kell.

13.) Vegyszerek alkalmazása

- a.) A kártékony és túlszaporodott élő szervezetek elleni védekezést úgy kell végezni, hogy a természetes egyensúlyt, más vadon élő védett állat és növényfajt ne veszélyeztessen. A szükséges növény-védelmi munkákat a mindenkor érvényben levő növény-védelmi és természetvédelmi előírások pontos betartásával kell végezni.
- b.) A TT-en műtrágya nem használható.
- c.) Az a.) pontban meghatározott tevékenységre a TV.-i Hatóság egy alkalomra szóló engedélye szükséges.

14.) Tájvédelem

- a.) Gondoskodni kell a TT-ben levő létesítmények, épületek, építmények, berendezések állagának megóvásáról és környezetük rendben tartásáról.
- b.) A táj természetes jellegét zavaró nem üzemeltetett létesítményeket meg kell szüntetni.
- c.) Fokozott figyelmet kell fordítani a vonalas létesítmények távvezeték, utak felülvizsgálatára, új létesítmény a TT-ben a TV.-i Hatóság engedélyével helyezhető el.
- d.) A TT-en szemetet lerakni tilos.

15.) Tudományos kutatás, oktatás

- a.) A TT-en zavartalan feltételeket kell biztosítani a természeti és kultúrtörténeti értékek kutatásához és feltárásához, valamint az oktatásban történő felhasználásához.
- b.) A TT-en minden kutatás és kísérlet végzéséhez a TV.-i Hatóság engedélye szükséges.

- c.) A kutatásokról megjelent közleményeket a természetvédelmi kezelő szervnek is meg kell küldeni.
- d.) A kutatások és megfigyelések eredményeivel fejleszteni kell a TT védelmének és kezelésének tudományos szakmai alapjait.

16.) Látogatás, ismeretterjesztés, sport

- a.) A TT természeti és kultúrális értékeinek jellegzetes tájképi szépségeinek megismertetésére a védelemmel összehangolt látogathatóságot kell biztosítani.
- b.) Ismeretterjesztési célból arra alkalmas helyeken tanösvényeket lehet létesíteni, ahol a TT növénytani, állattani és földtani értékeiről szerezhetnek ismereteket a látogatók.
- c.) A látogatás zavaró hatások kiküszöbölését és a védelem célját szolgáló berendezéseket fokozatosan kell létrehozni, meg kell határozni és felhívni rá a figyelmet a szabadon és korlátozottan látogatható területekre.

